

Ízelítő az arborétum sokféleségéből tiszafával, borókával, tuják kerti változataival

Avasi arborétum

A földtörténeti múlt eleven tanúja a nálunk parkfaként ültetett páfrányfenyő

Az élőfa-gyűjtemény egyik leglátványosabb növénye az óriás jegegyfenyő

A Jeffrey-fenyő hosszú tűivel díszít, sötétkék, olykor vörösbarna tobozai akár 30 centiméteresek is lehetnek

Üde színfolt a görög jegegyfenyő A SZERZŐ felvételei

Magyarország második legnagyobb városa, Miskolc, sajnos, nem bővelkedik közterti parkokban, az egykori iparosodással együtt járó kiterjedt beépítettség miatt csak kevés zöldfelület maradt meg. Különösen igaz ez az avasi városrészre, ahol komor panelházak, üzletközpontok, nagy forgalmú utcák terhelik a környezetet, rontva az itt lakók közérzetét. Iskolám, az Avasi Gimnázium e városrész bérháza között épült, s kevesen gondolnák, hogy ennek a sivárságnak a közvetlen közelében mégis egy arborétum bújlik meg.

Már az élőfa-gyűjtemény születése is érdekes, több elemében példamutató volt. Évekkel ezelőtt dr. Adorján Imre nyugdíjas főorvosnak támadt az az ötlete, hogy a megyeszékhely egy addig elavult, illegális szemét- és törmeléklerakó helyén érdemes lenne bemutatókertet létrehozni. Az elgondolás sokak tetszésével találkozott, és a város vezetése is támogatta ennek megvalósítását, így megalakult az Arborétum Baráti Kör. Azok a családok, amelyek beléptek ebbe a laza szerveződésbe, az önkormányzattól itt tíz évre szólóan konyhakertbérleti joghoz jutottak, és vállalták a telepítendő fák gondozását. Az elgondolás sikeres volt, és ma már az Aulich utcában az Avasi arborétum várja a látogatókat május elsejétől november végéig kedden, szombaton és vasárnap.

Mára hatszázharminc fenyőfaj, fajta és -változat mintegy ezerkétszáz egyede kínál látnivalót, és értékét jelzi, hogy helyi jelentőségű természetvédelmi te-

rületté nyilvánították. Napirenden van a további 4,5 hektárral való bővítés, ahol hazai fa- és cserjefajokból terveznek bemutatót. Az élőfa-gyűjtemény jó ismerősünk, mivel gyakran járunk ide biológiaórákon terepgyakorlatra. Számomra azért is különösen kedves ez a hely, mert nagyon közel lakom hozzá, és nap nap után megcsodálhatom pompás növényeit, gazdag madárvilágát.

Az arborétum területének fekvése, kitétsége, fény- és talajviszonyai jó feltételeket teremtenek a tűlevelűek számára. A hazai és a világ távoli pontjain élő nyitvatermők képviselőit nemzetség szerinti csoportosításban mutatják be, ismertetőtáblák, sétautak várják az ideérkezőket.

Ha a főkapun belépünk, a világ legmagasabbra növő fái közé tartozó óriás jegegyfenyő fogad. Az Észak-Amerikából származó fa az eredeti élőhelyén 80–90 méteres magasságot is elérhet. A mediterráneumot idézi a görög jegegyfenyő egy aranyárga változata, amely magyar nemesítők munkáját dicséri. Egyik kedvencem a spanyol jegegyfenyő, amelynek a világon mindössze három természetes előfordulása van. Arborétumi példányán jól láthatók a csavarvonalas állás szerint sugárirányban elhelyezkedő tűlevelei. Tobozai 10–15 centiméteresek is lehetnek. Fenséges megjelenésű az USA keleti vidékén élő Jeffrey-fenyő, amelynek 20–25 centiméteres tűlevelei vannak. A himalájai selyemfenyő minden kertnek a díszére válhat. A nagyra növő nyitvatermő kérge lemez, fahéjbarna színű, ívesen hajló tűlevelei 7–25

centiméteresek is lehetnek. Különösen kecses megjelenésű a gyűjteményben a vörösfenyő szomorú változatú zuhataga. De olyan különlegesség is él itt, mint a hegyi mamutfenyő, amely Kaliforniában 100 méternél is magasabbra nő. Különös formáikkal és színekkel tűnnek ki a tiszafa, a boróka és a tuja kerti formái. Az arborétum érdekes színfoltja a földtörténet múltját idéző páfrányfenyő egymás mellett levő hím- és női ivarú példányai.

A város harmadikként létesült élőfa-gyűjteményének sorsa a fejlesztési elgondolások ellenére sem megnyugtató. Az önkormányzat tulajdonában, de a baráti kör kezelésében levő területet ugyanis a beépítés, a felparcellázás fenyegeti. Félt az is, hogy anyagi támogatás hiányában leromlik a gyűjtemény állománya, és kérdés, lesz-e folytatója a lelkes növénybarátok munkájának. Pedig fontos lenne az arborétum fennmaradása, hiszen alkalmas oktatási célokra, hozzájárul a génállomány megőrzéséhez, kedvezően befolyásolja a város mikroklímáját, helyet adhat szabadidős programok számára, elősegíti az idegenforgalom fejlődését, és kiváló élőhely az állatok számára is.

Társaimmal együtt remélem, hogy a jogi védelem hosszú időn keresztül garantálja ennek az értékes gyűjteménynek a fenntartását, megőrzését.

TÓTH ZSOMBOR

Avasi Gimnázium, Miskolc
A 2003. évi Herman Ottó-verseny díjazott kiselőadása